

Výroční zpráva Archivu Akademie výtvarných umění za rok 2024

Sídlo archivu: U starého výstaviště 188, Praha 7 170 00, tel. 420 723 065 425, e-mail: andrea.janderova@avu.cz

Zřizovatel archivu: Akademie výtvarných umění v Praze

Akreditace pro výkon působnosti veřejného specializovaného archivu: na základě ustanovení § 44 písm. F a v souladu s ustanovením § 58 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byla udělena rozhodnutím OASSS č.j. AS-571/1-2006 ke dni 5.1.2007

Archiv AVU je jedním z jedenácti vysokoškolských specializovaných archivů v ČR. Rozsahem uložených archiválií patří k nejmenším, ale jeho fondy se řadí k nejvýznamnějším kulturně historickým, písemným i obrazovým, pramenům výtvarného umění 19. a 20. století. Archiv spravuje dvě rozsáhlé, již digitalizované, sbírky, a to sbírku kreseb a sbírku grafických listů. Jedná se o kresby a grafické listy nejen studentů, absolventů a pedagogů, ale také o grafiky datačně starší, užívané jako výukový materiál již od počátků Akademie. Dále je v archivu uložena sbírka obrazové a audiovizuální dokumentace, sbírka novinových výstřižků a sbírka plánů a technických výkresů. Jedním z nejvíce využívaných fondů je fond samotné instituce. Tento fond zahrnuje spisový materiál k dějinám školy, osobní složky profesorů, studentů a absolventů školy, katalogy a matriky, účetní knihy, plakáty, medaile a jiné. Archiv také vydává potvrzení o studiu a ověřené kopie studijní dokumentace.

I. Personální podmínky archivu

Vedoucí archivu: Mgr. Andrea Janderová

Systemizovaný a skutečný stav pracovníků:

od 1.1.2024 do 31.12.2024 1,5/1,5

od 1.8.2024 do 31.12.2024 0,25 úvazku

Studijní praxe v rámci Doktorského programu od 1.7.2024 do 31.8.2024

Funkční zařazení: předarchivní péče, odborná správa archivních fondů, vedení evidence NAD, badatelská agenda

II. Celkové množství uložených archiválií k 31.12.2024

Počet fondů: 10

Celková metráž: 181, 55 bm

III. Výběr, zpracování a využívání archiválií

Výběr archiválií:

V roce 2024 vzhledem k probíhající vnitřní inventuře došlo pouze k jediné přejímce archiválií, v režimu skartačního řízení, a to na základě § 7 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů došlo. Z kvestorátu byla převzata jedna krabice s dokumentací k rekonstrukci Školy architektury (1 balík; 0,43 bm; 2019).

V období 2024 před kontrolou vedení evidence NAD odborem archivní správy a spisové služby MV ČR probíhala inventura všech fondů a následný zápis nově zjištěného stavu do programu PevA II. V rámci této inventury byla dohledána krabice s pozůstalostí Josefa Schwarze, absolventa AVU, (1 balík; 0,44 bm; 1926–1988) a byl vytvořen nový fond. Nový fond také vznikl z převzaté pozůstalosti absolventky Jiřiny Kubínové. Dále byly z fondu NAD 4 Akademie výtvarných umění Praha vyčleněny dva nové fondy – Fond Pražské grémium pro ochranu a rozvoj kulturního prostoru hlavního města a Sbírka soudobé

dokumentace. Původní zpracované a inventarizované fondy vzhledem ke stavu neodpovídajícímu skutečnosti a s neplatnými archivními pomůckami byly poníženy převážně na nezpracované fondy. Bylo provedeno mnoho vnitřních změn u všech fondů a vše zapsáno do programu PEvA II. Nyní archiv AVU spravuje 10 fondů:

- NAD 1
Sbírka obrazové a audiovizuální dokumentace Akademie výtvarných umění Praha; 1906–2018; 5,98 bm; 10 686 evidenčních jednotek
- NAD 2
Sbírka plánů a stavební dokumentace Akademie výtvarných umění Praha; 1896–2020; 16,20 bm; 502 evidenčních jednotek
- NAD 3
Sbírka výstřižků Akademie výtvarných umění Praha; 1931–2020; 5,50 bm; 10 evidenčních jednotek
- NAD 4
Akademie výtvarných umění Praha; 1800–2023; 142,28 bm; 4759 evidenčních jednotek
- NAD 5
Sbírka kreseb Akademie výtvarných umění Praha; 1777–2020; 2,04 bm; 2455 evidenčních jednotek
- NAD 6
Sbírka grafik Akademie výtvarných umění Praha; 1617–[2020]; 4,97 bm; 6694 evidenčních jednotek
- NAD 7
Pražské grémium pro ochranu a rozvoj kulturního prostoru hlavního města; (1991)1993–1999; 1,20 bm; 10 evidenčních jednotek
- NAD 8
Sbírka soudobé dokumentace; 1960–2018; 1,32 bm; 3 evidenční jednotky
- NAD 9

Kubínová Jiřina; (1915)1931–2020; 1, 62 bm; 12 evidenčních jednotek

- NAD 10

Schwarz Josef; 1926–1988; 0,44 bm; 1 evidenční jednotka

Zpracování archiválií:

V roce 2024 pokračovala reinventarizace Sbírky kreseb, které byly v předminulém roce digitalizovány v rámci projektu digitalizace sbírek (více viz níže).

Kromě manipulačních seznamů ke sbírkám grafik a kreseb bylo v rámci inventury provedeno dílčí zpracování několika dalších fondů, aby mohly být zpřístupněny badatelské veřejnosti. Byly dokončeny soupisy Sbírky obrazové a audiovizuální dokumentace (NAD 1) a Sbírky výstřžků (NAD 2), započaté již v roce předchozím. Dále byl vyhotoven seznam plakátů, úředních knih a rukopisů, podacích protokolů a indexů, předmětů faleristické povahy a částečný soupis kartonů k nejvíce využívanému fondu archivu k fondu Akademie výtvarných umění Praha (vše NAD 4). Dále byl zpracován základní seznam k nové sbírce, Sbírce soudobé dokumentace (NAD 8). Všechny tyto seznamy budou použity jako podklady pro další zpracování fondů a jejich pozdější inventarizaci.

Využívání archiválií:

Počet badatelů: 26

Počet návštěv: 42

Počet badatelských dotazů vyřizovaných emailem či telefonicky: 77 (ČR), 13 (zahraničí)

Počet dotazů, rešerší pro potřeby AVU: 29

Potvrzení o studiu, kopie diplomů: 21

Zápůjčky a licence:

- Muzeum umění Benešov - Silvia Billeter – Poezie tisku (zápůjčka 7 grafických listů)
- GASK Kutná Hora – Už jde..., Vratislav Nechleba (1885–1965). Verista v pasti modernismu, Galerie středočeského kraje (licenční užití 5 fotografií a 6 archiválií)

Odborná spolupráce na připravované monografii o historii Akademie výtvarných umění v Praze vedená Vědeckovýzkumným pracovištěm AVU.

Digitalizace archiválií:

Ve spolupráci s Mgr. Radkem Dětinským, fotografem AVU, začala v roce 2020 digitalizace Sbírky grafiky a Sbírky kreseb, která již nebyla v minulém roce financována Ministerstvem kultury, ale stále pokračovala digitalizací některých nových nálezů, opravami údajů a jejich doplňováním v portfoliu a zejména novým zpracováním sbírky kreseb. Jde o významný projekt digitalizace a badatelského zpřístupnění dvou umělecky a historicky významných sbírek Archivu Akademie výtvarných umění v Praze. Jedná se o Sbírku grafiky, která zahrnuje přes 6600 grafických listů z let 1617 až 2020 a jejíž stěžejní část tvoří školní práce posluchačů a absolventů od počátku 20. století. Druhá sbírka, Sbírka kreseb, obsahuje přes 2400 originálních prací od konce 18. století až do druhé poloviny 20. století a její založení spadá do samých počátků Akademie. Výstupem tohoto projektu jsou kopie originálů ve formátu TIFF RAW bez komprese 600 DPI (skeny) a ve formátu DNG 49 MPixelů (fotografie), v Extensis Portfoliu jsou ukládány skeny a fotografie v nahlížecí kvalitě ve formátu JPEG 300 DPI, které jsou přístupné pro badatele ve studovně Archivu AVU.

Účast na školení a konferencích/ exkurze do archivu:

V prosinci se uskutečnila exkurze archivářů SOkA Kolín do Archivu AVU a následně ve spolupráci s grafickými dílnami AVU proběhl praktický workshop „Grafické techniky pro archiváře“.

Archiv AVU úspěšně prošel v minulém roce kontrolou vedení evidence NAD.

IV. Stav archiválií

Ke dni 31.12.2024 bylo poškozeno 672 kreseb a 1803 grafických listů (27 % z obou sbírek). Poškození bylo charakterizováno kategoriemi: trhliny, přelomení, skvrny, zašpinění a další poškození vrstvy papíru. Po ukončení inventury byl nově zjištěný počet poškození opraven v programu PEvA II. U Sbírký obrazové a audiovizuální dokumentace a Sbírký plánů a stavební dokumentace a částečně i ostatních fondů bohužel nelze prozatím určit množství poškozených archiválií z důvodů nezpracovanosti.

V. Konzervace a restaurování archiválií

Restaurování prozatím nebylo zajišťováno.

V Praze dne 25. 4. 2025

Mgr. Andrea Janderová

Andrea Janderová

a v u
Akademie výtvarných umění v Praze
U Akademie 4, 170 22 Praha 7, IČO: 60461446